

laant disse 25 Mill. Kr.; han har kun faaet Anvendelse til Dato for de 23 Millioner; han har efter sine egne Oplysninger til Rest endnu 2 Mill. Kr. Jeg vil da tillade mig at spørge, hvilken Brug den højtærede Finansminister agter at gøre af de 2 Mill. Kr., om de som sagt muligvis skulle bruges til at dække Manglen i Kassebeholdningen, eller hvilken anden Anvendelse den højtærede Finansminister har for disse Penge.

Det vil af disse Bemærkninger fremgaa, at jeg med ikke ringe Betænkelighed ser paa dette Lovforslag, imidlertid skal jeg erkende, ligesom andre ærede Medlemmer, at selvfølgelig kunne Kommunerne og Landets Skatteydere, og navnlig de kommunale Skatteydere, sikkert nok trænge til al den Støtte, de kunne faa, og det kan derfor gerne være, at man bør støtte dem paa den Maade, der her foreslaas, naagtet det synes mig, at der er mange Betænkeligheder ved denne Sag.

Finansministeren (Lüttichau): I det hele taget kan jeg ikke udtale andet end Tilfredshed med den Maade, hvorpaa det fremsatte Lovforslag er blevet modtaget her i Salen i Dag. Det er jo fra alle Sider, selv fra den ærede sidste Valer — om ogsaa fra hans Side noget betingelsesvis — blevet udtalt, at det var til Gavn for Kommunerne, til Gavn for det Formaal, Lovforslaget tager Sigte paa, at man saaledes efterhaanden stiller et Beløb til Disposition for de Kommuner, der agte at tage Koncession paa Anlægget af Jærnbaner. Hvad der imidlertid fremkom fra forskellige Sider — jeg kan næsten sige med en vis Enstemmighed — det var en Anke over de Vilkaar, der ere stillede med Hensyn til Amortisationen og Forrentningen. Man har ikke saa meget villet gøre gældende, at Forrentningen er anlagt for højt, og jeg maa jo ogsaa paastømme, at man altsaa har indset, at Forrentningen er ansat saa lavt som det vel var muligt; men man har villet gøre gældende, at den Maade, hvorpaa der afdrages, rammer Kommunerne noget haardt i Begyndelsen, at Byrden rammer haardest i de første Aar, og det er saa, blevet paavist, hvor mange Aar det varer, inden det samlede Beløb af Afdrag og Forrentning vil gaa ned til 4 pCt. af Laanenes nominelle Beløb. Jeg maa dog ogsaa hertil bemærke, at naar Regeringen er gaaet den Vej at sætte et højt Afdrag og en faldende Rente, saa er det stet jærlig med det for Øje, at Nutiden har paataget sig at løbe den store Risiko ved Anlægget af disse private Jærnbaner, og at Nutiden derfor ogsaa i Hovedsagen maa bære Byr-

den i en mere udstrakt Grad end den fjernere Fremtid. Det er en Betragtning, som jeg tror, har sin store Betydning, og en Betragtning, som jeg tror, man vanskeligt vil komme bort fra, thi det er allerede en ikke lille Hjælp, der vil ydes af Staten gennem de her under Debat værende Laan. Det vil jo imidlertid være at overveje under Forhandlingerne i det Udvalg, som jeg hører, der skal nedlægges om Sagen, hvorvidt der skal kunne ske delvise Indrømmelser paa dette Omraade. Som Hovedsag maa jeg fastholde, at jeg ser saaledes paa det, som jeg nys har tilladt mig at udtale, at Nutiden maa bære en større Byrde, og det er jo ogsaa en Fordel for Kommunerne, senere muligvis at kunne optage et større Laan, naar de ere komne ned til en mindre Ydelse aarlig. Hvad jeg vilde anse for mindre heldigt, var, om man kom til at opstille forskellige Vilkaar for de forskellige Kommuner, om man opgav Ensartethedens Princip og opstillede — som der er taget Sigte paa her under Forhandlingerne — to forskellige Rækker af Betingelser eller to forskellige Normer for Afdrags- og Renteydelsen; det forekommer mig at have sin Fordel at blive staaende ved den ensartede Ydelse saaledes, at man gøre Laanene saa meget hinanden lige som muligt efter den hele Maade, hvorpaa man fra først af anlægger Betingelserne for samme.

Med Hensyn til et andet Punkt, som stærkt er fremdraget, især i Begyndelsen af Debatten, nemlig Laanenes Udstrækning og de Bjemed, hvori de skulle ydes, da maa jeg gøre opmærksom paa, at det er med fuldt Overlæg, at man kun har stillet Forslag om at yde Laan til de Jærnbaneforetagender, som ere afhængige af den i Foraaet vedtagne Lov af 8de Maj 1894 om private Jærnbaneanlæg; thi at gaa tilbage, at udstrække Laanenes Virksomhed saa vidt, at man ogsaa optog de tidligere Jærnbaneanlæg og de Laan, der knyttede sig til alt anlagte Jærnbaner, det er en Udvidelse, man ikke kan gaa med til, en Udvidelse, der vil medføre saa mange Konsekvenser, at jeg i det mindste ikke turde paatage mig Ansvar for at gaa saa vidt. Det maa være Fortidens Sag, hvad man da har paataget sig, og hvilke Byrder man er gaaet ind paa at belaste Kommunerne med. Jeg skal fuldkommen vel indrømme, at der kan være de Kommuner, der ere haardt belastede i saa Henseende, Kommuner, som ere gaaede ind paa at bære Byrder, som nu tynge haardt paa dem og for saa vidt tynge haardere paa de paagældende Kommuner, hvis de ville anstille Sammenligning med, hvad der nu